

Opleiden, begeleiden en coachen van studenten

door partnerscholen van de Marnix Academie

2021

2022

marnix onderwijscentrum

Opleiden, begeleiden en coachen van studenten

door partnerscholen
van de Marnix Academie
2021/2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
De rol van de Bovenschools Opleidingscoördinator	5
Leerkrachtcoach van zij-instromer in beroep (2-jarig traject) en opleiding (Gulden Middenweg)	6
Mentorengraining 'in-company'	7
Schoolopleider kort	8
Schoolopleider lang	9
Startende leraren coachen	10
Update Mentorenttraining 'in-company'	11
Update Train de trainer NIEUW!	12
Verdiepende beleidingsvaardigheden in dialoog NIEUW!	13
Verdieping en update schoolopleider	14

Voorwoord

BEGELEIDEN EN COACHEN IN DE SCHOOL

Leraar worden kan op verschillende manieren. Naast de voltijdopleiding zien we dat ook studenten uit de deeltijd- en de zij-instroomopleiding hun weg vinden naar scholen van ons partnerschap Partners in Opleiding en Ontwikkeling.

We zien een toename van (deeltijd)studenten die al tijdens hun opleiding de verantwoordelijkheid krijgen voor een groep (via het project Gulden Middenweg). Ook groeit het aantal zij-instromers met de bevoegdheid om direct les te geven. Een goede begeleiding van deze leraren is cruciaal voor hun verdere ontwikkeling en daarmee essentieel voor de kwaliteit van het onderwijs.

Het begeleiden en coachen van de aankomende en startende leraren vraagt om verschillende vaardigheden. In deze brochure vind je de opleidingen, cursussen en trainingen die hiervoor worden aangeboden. Bij de uitvoering hiervan werken docenten van de Marnix Academie en collega's uit onze partnerscholen nauw samen.

Op basis van de afspraken in het partnerschap worden de deelnamebedragen voor 25% doorberekend aan de partnerscholen. De overige 75% wordt gefinancierd uit de subsidie opleidingsschool.

OPLEIDINGEN EN CURSUSSEN

De opleidingen en cursussen uit deze brochure worden verzorgd door het Marnix Onderwijscentrum (MOC). Dat is de afdeling van de Marnix Academie die verantwoordelijk is voor de nascholingscursussen en -opleidingen. In deze brochure is een korte beschrijving van elk van de opleidingen en cursussen opgenomen. Voor meer informatie, actuele data en lestijden verwijzen wij naar onze website www.marnixonderwijscentrum.nl. Daar kun je je ook meteen inschrijven.

IN-COMPANY

Je kunt bij ons ook terecht voor advies, begeleiding en trainingen 'op maat' op de eigen locatie. We starten altijd met een vrijblijvend intakegesprek. Onze adviseurs hebben door hun ruime ervaring oog voor de specifieke schoolcontext en stellen samen met jullie vast waar en op welk niveau behoefte aan is. Hierna ontvang je een intakeverslag en een professionaliseringsvoorstel.

CONTACT

Heb je algemene vragen over data of tijdstippen, of juist inhoudelijke vragen over advisering of mogelijkheden voor in-company trajecten? Neem contact met ons op via:

✉ moc@hsmarnix.nl

💬 06 11140695

☎ 030 275 35 60

CURSUS

De rol van de Bovenschools Opleidingscoördinator

OPBRENGST Je hebt ervaringen gedeeld met andere, ervaren en minder ervaren, bovenschools opleidingscoördinatoren. Je weet hoe je vorm kunt geven aan verdergaande samenwerking, hoe je met je schoolopleiders kunt werken aan hercertificering en je hebt nagedacht over ontwikkelingen op het gebied van samen opleiden binnen je eigen bestuur en de keuzes daarin.

INFORMATIE In de bijeenkomst bespreken we de taakomschrijving van de bovenschools opleidingscoördinator (BOC) en delen de BOC's hun ervaringen met de diverse taakgebieden. De bijeenkomst heeft het karakter van netwerklernen en staat vooral in het teken van de stappen die je kunt zetten om de samenwerking te verdiepen. Omdat ieder bestuur daar eigen keuzes in maakt en iedere BOC eigen wensen heeft, stemmen we de inhoud van de dag af op de behoeftes van deelnemers.

DOELGROEP Minder ervaren en ervaren BOC's

PLANNING Eén bijeenkomst van vier uur
Studiebelasting: 6 uur
Voor datum en lestijd zie onze website

KOSTEN* € 340,- (inclusief, administratie- en materiaalkosten)

** Van het vermelde deelnamebedrag wordt 25% in rekening gebracht aan de partnerscholen. 75% wordt gefinancierd uit de subsidie opleidingsschool.*

CURSUS

Leerkrachtcoach van zij-instromer in beroep (2-jarig traject) en opleiding (Gulden Middenweg)

OPBRENGST Je bent in staat om de volwassen student/lerende leerkracht te begeleiden en te coachen. Jouw gereedschapskist is gevuld met verschillende manieren/technieken om deze coaching en begeleiding vorm te geven. Je hebt een duidelijk beeld van het opleidingstraject en je kunt op schoolniveau meedenken over de randvoorwaarden voor het leertraject van de zij-instromer en leraarondersteuner.

INHOUD Tijdens de bijeenkomsten verdiep jij je in de rol van leerkrachtcoach. Je krijgt informatie over het traject van de zij-instromer in beroep of het Gulden Middenweg-traject en de voorwaarden die er zijn om optimaal tot leren te komen. De leerkrachtcoach is regelmatig in de groep van de zij-instromer of de leraarondersteuner aanwezig en coacht on the job.

We bespreken en trainen vaardigheden die kunnen worden ingezet bij de begeleiding en coaching van de (aankomende) leerkracht die zelfstandig een groep draait. De nadruk ligt hierbij op het transformatief leren van de volwassene die wisselt van beroep. Hoe werkt het leren van volwassenen en op welke manier kan je hierin begeleiden/coachen. Er komen verschillende vaardigheden aan bod die wij oefenen in kleine groepen. Er is ruimte voor intervisie en eigen inbreng.

Globale inhoud van de 4 bijeenkomsten:

- Het leren van volwassenen
- Rol en taken van de mentor en de leerkrachtcoach
- Inhoud van de opleiding
- Principes van co-teaching
- Verschillen tussen begeleiden en coachen
- Ervaring opdoen met flitsbezoeken
- Bewustwording van coachingsvaardigheden
- Dialogische benadering van reflectie
- Samen leren/intervisie aan de hand van eigen casussen

De kennis en vaardigheden die gaan over het leren van volwassenen zijn een grote succesfactor in het begeleiden/coachen van de zij-instromer en leraarondersteuner, maar ook die over het scheppen van de randvoorwaarden.

DOELGROEP Bevoegde leerkrachten die al enige coachvaardigheden hebben (bijvoorbeeld vanuit het samen opleiden van studenten) en die binnen de school zij-instromers in beroep of leraarondersteuners (deeltijdstudenten GMW) willen begeleiden en coachen. De leerkrachtcoach kan ook de rol van schoolopleider en/of coach van starters vervullen

PLANNING Vier bijeenkomsten van drieënhalf uur. Studielast: 18 uur. Voor data en lestijden zie onze website

KOSTEN* € 730- (inclusief administratie- en materiaalkosten)

Mentorentraining 'in-company'

OPBRENGST Je weet hoe je een student in jouw klas op een goede manier kunt begeleiden in zijn leerproces tot leraar basisonderwijs. Je doet dat vanuit je rol als medeopleider en je stemt je begeleiding af op de leervragen van de student. Samen met collega's geef je vorm aan een goede opleidingsschool.

INFORMATIE Als mentor heb je het meest directe contact met studenten binnen de school. Je begeleidt en coacht hen in de dagelijkse praktijk. Het is belangrijk dat je enerzijds weet wat de opleiding van een student vraagt en anderzijds wat de rol van begeleider en coach van je vraagt.

De cursus voor mentoren heeft een inhoudelijke kant en een trainingskant. Casussen die door de deelnemers worden ingebracht zijn belangrijk leermateriaal. De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- Informatie over het partnerschap
- De rollen in het praktijkleren
- De basishouding van de mentor
- De leerlijnen in de verschillende fasen van het praktijkleren
- Situationeel begeleiden
- Begeleidingsvaardigheden
- Het geven van ontwikkelingsgerichte feedback
- Beoordelen
- Een rijke leeromgeving
- Werken met bekwaamheidseisen en dialoogkaarten
- Samen leren

DOELGROEP Mentoren binnen het partnerschap die zich willen professionaliseren in het begeleiden van studenten

PLANNING Twaalf uur. Data en lestijden in overleg. De mentorentraining wordt alleen als maatwerk gegeven

KOSTEN* Op basis van offerte

** Van het vermelde deelnamebedrag wordt 25% in rekening gebracht aan de partnerscholen. 75% wordt gefinancierd uit de subsidie opleidingsschool.*

CURSUS

Schoolopleider - kort

OPBRENGST Je bent gekwalificeerd voor de taak van schoolopleider. Je kunt studenten opleiden, begeleiden en beoordelen. Je creëert bovendien een rijke leeromgeving voor studenten op jouw school. Je weet verder hoe je mentoren kunt aansturen en je denkt mee over onderzoek in het kader van schoolontwikkeling.

INFORMATIE We maken onderscheid tussen de lange opleiding en de korte cursus. De korte cursus is voor deelnemers die al ervaring hebben met coachen en begeleiden en hiervoor al een opleiding hebben gevolgd. De cursus is enerzijds aanbodgestuurd (vier blokken) en anderzijds vraaggestuurd: de ervaringen en leerbehoeften van de cursisten staan centraal. Je werkt in een leerteam aan de hand van opdrachten aan de ontwikkeling na de rol.

De volgende onderwerpen komen aan bod:

- Visie en uitgangspunten van opleiden in de school
- De rol van de schoolopleider
- Afstemmen op de leerbehoefte van de student
- Bekwaamheidseisen en competenties
- Het creëren van een rijke leeromgeving voor studenten in de partnerschool
- Vormgeven aan het samen leren van studenten door middel van intervisie of samen onderwijs ontwerpen
- Formatief en summatief beoordelen, ontwikkelingsgerichte en beoordelende feedback geven
- Situationeel begeleiden en opleiden
- Samenwerken aan schoolontwikkeling en onderzoek doen
- Samen boeiend onderwijs ontwerpen en co-teaching
- Kwaliteit van de opleidingsschool, certificering en hercertificering

Naast bovenstaande onderwerpen worden actuele ontwikkelingen in het partnerschap gedeeld en besproken. Je brengt eigen casussen in en er is ruimte voor intervisie. Tijdens de cursus oefen en experimenteer je in de praktijk met de aangeboden inhoud.

DOELGROEP Degenen die de rol van schoolopleider in het kader van Opleiden in de school hebben of krijgen en ervaring hebben met coachen en begeleiden

PLANNING Vier bijeenkomsten van drie uur
Studiebelasting 25 uur
Voor data en lestijden zie onze website

KOSTEN* € 920,- (inclusief, administratie- en materiaalkosten)

** Van het vermelde deelnamebedrag wordt 25% in rekening gebracht aan de partnerscholen. 75% wordt gefinancierd uit de subsidie opleidingsschool.*

Schoolopleider - lang

OPBRENGST Je bent gekwalificeerd voor de taak van schoolopleider. Je kunt studenten opleiden, begeleiden en beoordelen en creëert een rijke leeromgeving voor studenten op jouw school. Je weet bovendien hoe je mentoren kunt aansturen en denkt mee over onderzoek in het kader van schoolontwikkeling.

INFORMATIE We maken een onderscheid tussen de lange en de korte cursus. De korte cursus is voor deelnemers die al ervaring hebben met coachen en begeleiden en hiervoor al een opleiding hebben gevolgd. De cursus is enerzijds aanbodgestuurd en anderzijds vraaggestuurd: de ervaringen en leerbehoeften van de cursisten staan centraal. Je werkt in een leerteam aan de hand van opdrachten aan de ontwikkeling van je rol als schoolopleider.

De volgende onderwerpen komen aan bod:

- Visie en uitgangspunten van Opleiden in de school
- De rol van de schoolopleider
- Afstemmen op de leerbehoefte van de student
- Bekwaamheidseisen en competenties
- Het creëren van een rijke leeromgeving voor studenten in de partnerschool
- Vormgeven aan het samen leren van studenten door middel van intervisie of samen onderwijs ontwerpen
- Formatief en summatief beoordelen, ontwikkelingsgerichte en beoordelende feedback geven
- Coachen van studenten en mentoren (opsommingsteken hetzelfde als de andere)
- Situationeel begeleiden en opleiden
- Samenwerken aan schoolontwikkeling en onderzoek doen
- Samen boeiend onderwijs ontwerpen en co-teaching
- Kwaliteit van de opleidingsschool, certificering en hercertificering

Naast bovenstaande onderwerpen worden actuele ontwikkelingen in het partnerschap gedeeld en besproken. Je brengt eigen casussen in en er is ruimte voor intervisie. Tijdens de cursus oefen en experimenteer je in de praktijk met de aangeboden inhoud.

DOELGROEP Degenen die de rol van schoolopleider (ICO) in het kader van Opleiden in de school hebben of krijgen

PLANNING Zes bijeenkomsten van vier uur
Studiebelasting: 40 uur
Voor data en lestijden zie onze website

KOSTEN* € 1.530,- (inclusief administratie- en materiaalkosten)

** Van het vermelde deelnamebedrag wordt 25% in rekening gebracht aan de partnerscholen. 75% wordt gefinancierd uit de subsidie opleidingsschool.*

Startende leraren coachen

OPBRENGST Je kunt startende leraren op een inspirerende manier coachen en je kent de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied. Bovendien heb je aan het eind van de cursus een netwerk opgebouwd. Je kunt ervaringen uitwisselen met andere schoolleiders.

INFORMATIE Een succesvolle carrière van een leraar in het onderwijs hangt af van de ervaringen die de startende leerkracht in de eerste periode opdoet. Vooral in het begin van zijn of haar loopbaan zijn er lastige zaken die de young professional zich in de praktijk nog eigen moet maken. Goede coaching is bepalend voor het welbevinden van de starter in de nieuwe baan. Als ervaren schoolleider of bovenschoolse opleidingscoördinator (BOC) kun je die coachende rol op je nemen. Wat je daarvoor moet kennen en kunnen leer je in deze cursus.

De volgende onderwerpen komen bij de cursus aan de orde:

- Begeleidings- en coachingstechnieken
- Uitgangspunten voor een effectieve begeleiding van startende leerkrachten
- Het bevorderen van zelfsturing en eigenaarschap in de begeleidings- en coachingsprocessen
- De eigen professionele rol in het begeleiden van startende collega's
- Dilemma's in het begeleiden en coachen

Hierbij wordt gebruik gemaakt van al ontwikkelde en beproefde kwaliteitskaarten van het project Versterking Samenwerking. Het uitgangspunt van de bijeenkomsten wordt gevormd door de ervaringen van deelnemers en de eigen begeleidings- en coachingsvragen.

DOELGROEP Schoolleiders die een rol krijgen in het begeleiden en coachen van startende leerkrachten

PLANNING Vier bijeenkomsten van drie uur
Studiebelasting: 18 uur
Voor data en lestijden zie onze website

KOSTEN* € 630,- (inclusief administratie- en materiaalkosten)

** Het vermelde deelnamebedrag wordt 25% in rekening gebracht aan de partnerscholen. 75% wordt gefinancierd uit de subsidie opleidingsschool.*

Update Mentorentaining ‘in-company’

OPBRENGST Je kent manieren om je begeleiding verder te verbeteren. Samen met collega's werk je aan een rijke leeromgeving voor studenten in jouw klas en in jouw school. Je ziet mogelijkheden om samen met studenten te leren.

INFORMATIE De update is bedoeld voor mentoren die ervaring hebben in het begeleiden van studenten. De ervaringen van de deelnemers vormen het uitgangspunt van de bijeenkomsten.

Daarnaast komen de volgende onderwerpen in ieder geval aan de orde:

- Ontwikkelingen in het curriculum van de Marnix Academie en het partnerschap
- Een verdieping van gesprekstechnieken en begeleidingsvaardigheden
- Het samen leren met studenten (bijvoorbeeld door co-teaching)
- Samen onderzoeken
- De rijke leeromgeving in de klas, in de school en in de omgeving van de school

DOELGROEP Deelnemers die eerder al de mentorentaining volgden

PLANNING Zes uur. Data en lestijden in overleg. Deze update wordt alleen als maatwerk aangeboden

KOSTEN* Op basis van offerte

** Van het vermelde deelnamebedrag wordt 25% in rekening gebracht aan de partnerscholen. 75% wordt gefinancierd uit de subsidie opleidingsschool.*

Update Train de trainer

OPBRENGST Je hebt de training die je geeft aan mentoren in jouw bestuur ge-updatet. Je vertaalt ontwikkelingen in het partnerschap naar jouw eigen mentoren training.

INFORMATIE Dit is een ochtend maak je kennis met ontwikkelingen in het partnerschap en je vertaalt deze naar de training voor mentoren. Onderwerpen die aan de orde komen zijn onder andere:

De bekwaamheidseisen

- Samen boeiend onderwijs ontwerpen en co-teaching
- Werken met de dialoogkaarten
- Het nieuwe curriculum
- Een rijke leeromgeving in de klas en in de school

Je deelt ervaringen, successen en dilemma's met andere trainers. Na de ochtend ben je geïnspireerd om met mentoren in jouw bestuur aan de slag te gaan.

DOELGROEP Collega's uit partnerscholen die eerder de training Train de trainer hebben gevolgd.

PLANNING Eén bijeenkomst van vier uur
Studiebelasting: 6 uur
Voor datum en lestijd zie onze website

KOSTEN* € 250,- (inclusief administratie en materiaalkosten)

** Van het vermelde deelnamebedrag wordt 25% in rekening gebracht aan de partnerscholen. 75% wordt gefinancierd uit de subsidie opleidingsschool.*

Verdiepende begeleidingsvaardigheden in dialoog

OPBRENGST Na de training kan je:

- in dialoog met de student verschillende begeleidingsvaardigheden inzetten om tot bewuste en diepgaande leerervaringen te komen en het zelfsturend leren van de student te bevorderen;
- volgens het Focus Stappenplan samen met de student krachtgericht kijken naar een videofragment van de student om tot verantwoord en veranderd handelen te komen;
- in gesprekken de verbinding maken tussen praktisch handelen, diepere overtuigingen en professionele identiteit;
- formatieve feedback inzetten ter bevordering van het leerproces van de student;
- gesprekken voeren met de student over zijn/haar ontwikkeling met de betrekking tot de bekwaamheidseisen.

INFORMATIE De bijeenkomsten hebben de vorm van een training. We maken gebruik van verdiepende begeleidingsvaardigheden, beeldfragmenten uit eigen praktijk en formatieve feedback waarmee je studenten vanuit de dialoog aanzet tot verantwoord en veranderd handelen.

DOELGROEP Mentoren en schoolopleiders

PLANNING Vier bijeenkomsten van drie uur
Studiebelasting: 12 uur
Voor data en lestijden zie onze website

KOSTEN* € 630,- (inclusief administratie- en materiaalkosten)

** Van het vermelde deelnamebedrag wordt 25% in rekening gebracht aan de partnerscholen. 75% wordt gefinancierd uit de subsidie opleidingsschool.*

Verdieping en update schoolopleider

OPBRENGST Je bent op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen binnen Partners in Opleiden en Ontwikkeling en je hebt je begeleidingsvaardigheden verdiept. Je kunt je begeleiding afstemmen op de leerbehoefte en ervaring van de student. Verder heb je ervaringen uitgewisseld met andere schoolopleiders en mogelijkheden voor verdergaande samenwerking verkend.

INFORMATIE De cursus is bedoeld voor ervaren schoolopleiders. De ervaringen van de deelnemers vormen het uitgangspunt van de bijeenkomsten. Daarnaast komen in ieder geval de volgende onderwerpen aan de orde:

- Ontwikkelingen in het curriculum van de Marnix Academie en het partnerschap
- Aansturen van mentoren
- Samen leren van studenten en intervisietechnieken
- Co-teaching en samen boeiend onderwijs ontwerpen
- Werken met de bekwaamheidseisen en de dialoogkaarten
- Criteria voor hercertificering

Er wordt recente literatuur over Samen Opleiden aangeboden. Je experimenteert in je eigen school naar aanleiding van een van de besproken onderwerpen.

DOELGROEP Leraren die eerder de cursus Intern Coördinator Opleiden in de school (ICO) of Schoolopleider (ICO) hebben gevolgd en ervaring hebben als schoolopleider.

PLANNING Eén bijeenkomst van vier uur
Studiebelasting: 6 uur
Voor datum en lestijd zie onze website

KOSTEN* € 340,- (inclusief administratie- en materiaalkosten)

** Van het vermelde deelnamebedrag wordt 25% in rekening gebracht aan de partnerscholen. 75% wordt gefinancierd uit de subsidie opleidingsschool.*

Colofon

PRODUCTIE EN REDACTIE

Marnix Academie, afdeling Communicatie

VORMGEVING

Elan, part of [the] Qroup

FOTOGRAFIE

Sjors Massar

DRUKWERK

EMP grafimedia

UITGAVE

Maart 2021

Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.

Deze brochure is gedrukt op FSC-gecertificeerd papier.

marnix onderwijscentrum

Marnix Academie, p.c. hogeschool lerarenopleiding basisonderwijs
Vogelsanglaan 1 3571 ZM Utrecht | Postbus 85002 3508 AA Utrecht
T 030 275 35 60 | moc@hsmarnix.nl | www.marnixonderwijscentrum.nl

